ASOS JOURNAL
The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 6, Sayı: 64, Ocak 2018, s. 619-635

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date
10.12.2017

Yayınlanma Tarihi / The Publication Date
20.01.2018

Uzman Çağlar BAYKAL
Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü
caglarbaykal@gmail.com

Prof. Fatma Ayfer TANRIVERDİ
Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
fatmat@gazi.edu.tr

Prof. Dr. Aytekin ALBUZ
Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
aytekina@gazi.edu.tr

GÜZEL SANATLAR LİSESİ ÇALGI EĞİTİMİ VİYOLA DERSİ ÖĞRETMENLERİNİN ÖZEL ALAN YETERLİKLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK TASLAK ÖNERİSİ[1]

Öz

Bu araştırmanın amacı, güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin özel alan yeterliklerini, müzik öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarında viyola üzerine eğitim veren öğretim elemanlarının ve güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin yer aldığı bir grup uzmanın görüşleri doğrultusunda oluşturarak ve uzmanlar arasında görüş birliğini sağlayarak belirlemektir. Araştırmada Geleneksel (Klasik) Delphi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri, araştırma konusuna ilişkin literatür taraması ve kontrollü görüş geribildirimiyle sergilenen bir dizi anket yoluyla toplanmıştır. Bir dizi anket aracılığıyla elde edilen

[1] Bu araştırma, "Güzel Sanatlar Lisesi Çalgı Eğitimi Viyola Dersi Öğretmenlerinin Özel Alan Yeterliklerinin Belirlenmesine Yönelik Taslak Önerisi" adlı doktora tezinden oluşturulmuştur.

nitel verilerin analizinde içerik analizi nicel verilerin analizinde ise merkezi eğilim ve dağılım ölçüleri (medyan - aritmetik ortalama - çeyrekler arası fark - frekans) kullanılmıştır. Araştırma sonucunda 7 yeterlik alanı (Müzikal Performans, Öğrencileri Tanıma, Viyola Öğrenimini Kolaylaştırma, Değerlendirme Sürecini Planlama ve Uygulama, Öğrenme Ortamları Oluşturma, İşbirliği Yapma, Mesleki Gelişme ve Mesleğe Katkı Sağlama) altında toplanan 26 yeterlik ifadesine ulaşılmıştır ve özel alan yeterliklerine ilişkin önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Güzel sanatlar lisesi, viyola, özel alan yeterlikleri, Delphi yöntemi.

A DRAFT SUGGESTION ON THE DETERMINATION OF SUBJECT-SPECIFIC COMPETENCE OF INSTRUMENT TRAINING-VIOLA LESSON TEACHERS IN THE FINE ART HIGH SCHOOL

Abstract

The purpose of this research was to determine the subject specific competences of instrument training-viola lesson teachers in the fine arts high school by obtaining the opinion consensus of a group of experts. Conventional (Classical) Delphi method was used in the research. The research data were collected through a review of the literature on the topic of the research and a series of questionnaires interspersed with controlled opinion feedback. In the analysis of qualitative data, content analysis was used. As for the quantitative data, central tendency and distribution (median, arithmetic mean, interquartile range, frequency) measures have been used. As a result of the research, 26 competences under 7 competence areas (Musical Performance, Recognizing Students, Facilitating Viola Learning, Planning and Implementing Assessment Process, Creating Learning Environments, Collaboration, Professional Growth and Professional Contribution) were reached and suggestions on the subject specific competences were made.

Keywords: Fine arts high school, viola, subject-specific competences, Delphi method.

1. PROBLEM DURUMU

Eğitim ve öğretimin bütün boyutlarıyla dinamik bir yapıya sahip olması, bu süreç içerisinde önemli bir yeri olan öğretmenlerin rollerini değiştirmektedir. Günümüzde, öğretmenlerden; öğrencilere bilgiye ulaşmada yol göstermeleri, giderek artan çok kültürlü sınıfları eğitmeleri, özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerin kaynaştırma yoluyla eğitilmelerine özen göstermeleri, etkili bir öğretim için bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmaları, alanı ile ilgili gelişmeleri takip etmeleri, değişimi algılama, yönetme ve organize etme becerilerini geliştirmeleri, hesap verebilirlik çerçevelerinde planlamaya katılmaları, meslektaşlarıyla işbirliği yapmaları ve aileler başta olmak üzere ilgili tüm paydaşlarla etkin görüş alışverişinde bulunmaları beklenmektedir (MEB, 2008, s. II; OECD, 2009, s. 49). Bunun yanında, öğretmenlerin; öğretmesi ve test etmesi kolay becerileri öğrencilere kazandırması ile birlikte daha çok öğrencilerin, öğrenmeyi öğrenme anlayışı edinmelerine, düşünme becerilerini (yaratıcılık, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme ve öğrenme) geliştirmeye, iletişim ve işbirliği içinde çalışmalarına, çalışma araçları (bilgi ve iletişim teknolojileri de dâhil olmak üzere) kullanmalarına, bireysel ve sosyal sorumluluk bilinci kazanmalarına, kültürel farkındalık ve yurttaşlık ile ilgili yeterlikleri edinmelerine

yardım etmesi gerekmektedir (OECD' den aktaran European Commission [EC], 2013, s. 7). Dolayısıyla, öğretmenlerin; bilimsel, kültürel, ekonomik, teknolojik ve eğitim alanındaki gelişmelere paralel olarak hızla değişebilen eğitim sistemi içerisindeki karmaşık talepleri karşılayabilmesi, mesleğini etkili ve verimli bir şekilde yerine getirebilmesi için birtakım yeterliklere sahip olması gerekmektedir.

Yeterlik, bireyin belirli bir alandaki eylemini şekillendiren ve etkinleştiren bilgi, beceri, anlayış, arzu, tutum ve değerlerinin karmaşık bir birleşimini ifade eder (Deakin Crick, 2008, s. 313). Yeterlikler, bilişsel ve meta bilişsel becerilerin, bilgi ve anlayışın, kişiler arası, entelektüel ve pratik becerilerin ve etik değerlerin dinamik bir birleşimini temsil eder (Gonzales & Wagenaar, 2008, s. 147). Yeterlikler, bilgi, beceri ve tutumları bütünleştirir, birbirleri ile uyum oluşturmasını sağlar ve onları harekete geçirir (Oliva, Pozo & Franco, 2016, s. 124).

Öğretmen yeterlikleri; etkili öğretim ve öğrenim için geliştirilen öğretim programlarını hayata geçirecek ve öğrencileri 21. yüzyıla hazırlayacak olan öğretmenlerde bulunması gereken bilgi, beceri ve tutumları içermektedir (MEB, 2008, s. IV). Hükümetleri ya da ilgili paydaşları, öğretmen yeterliklerini belirlemeye teşvik eden birçok faktör vardır. Bunlar (EC, 2013, s. 17);

- PISA ve TALIS gibi araştırmaların ve uluslararası karşılaştırmaların sonuçları,
- Bologna süreci veya yeterlilik çerçevelerinin geliştirilmesi gibi uluslararası taahhütler,
- Eğitimin kalitesini veya etkililiğini artırma arzusu,
- Okul müfredatını öğrenme kazanımları açısından ifade etme yönünde hareketler veya öğretmen yetiştirme sisteminde reform yapma gibi diğer sistem gelişmeleri,
- Eğitim sistemlerinde daha fazla hesap verebilirlik için ailelerden veya diğer paydaşlardan talepler.

Öğretmen yeterliklerini belirlemenin eğitim sistemine faydaları şunları içerebilir (EC, 2013, s. 18; MEB, 2008, s. IX; OECD, 2013, s. 3);

- Ulusal düzeyde profesyonel öğretmenlik seviyesinin tartışılmasında kullanılacak ortak terim ve tanımlamaları içeren bir dil birliği sağlayabilir,
- Toplumun öğretmenlerden beklentileri ve öğretmenlerin toplumdan beklentileri konusundaki tartışmaları kolaylaştırabilir, dolayısıyla öğretmenlere rollerinde güvenlik hissi sağlayabilir,
- Öğretmenlere özgü profesyonalizm, bilgi, beceri, tutum ve değerleri vurgulayabilir,
- Öğretmenlik mesleğinin net bir imajıyla ve toplumsal rolüyle birlikte öğretmenlerin mesleki gururlarının ve toplumsal konumlarının yükseltilmesini sağlayabilir,
- Öğretmenleri, öz-yansımaya teşvik etmek için bir başlangıç noktası olabilir ve daha fazla mesleki gelişim imkânlarına doğru yönlendirebilir,
- Öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin değerlendirilmesinde, hizmet öncesi öğretmen yetiştirme ve mesleki gelişim programlarının tasarımında kullanılabilir,
- Öğretmenleri, kariyerleri boyunca yeterlik gelişimine teşvik etmenin etkili yolları olabilir,

- Öğretmenlerin gereksinim duyduğu yeterlikleri edinebilmeleri ve geliştirebilmeleri için kariyer boyunca uygun imkânların planlanması ve tutarlılığın sağlanması için sağlam bir temel olabilir,
- Öğretmenlerin, öğrenci öğrenmelerinde daha etkili olabilmesi için sınıfta, okulda ve sistem düzeyinde gerekli kaynakları dizmeye yardımcı olabilir.

Öğretmen yeterliklerinin, eğitimin niteliği ve öğrenci başarısı üzerinde güçlü etkileri olması (EC, 2013, s. 9; Türk Eğitim Derneği [TED], 2009, s. iii, 1); öğretmen yetiştirme politikaları ve hizmet öncesi öğretmen yetiştirme programlarının belirlenmesine, öğretmenlerin seçimi için gerekli olan ölçütlerin tanımlanmasına, öğretmenlerin hizmet içi ihtiyaçlarının belirlenmesine, mesleki gelişim planlamasına, iş başarımlarının ve performanslarının değerlendirilmesine yönelik bir temel oluşturması (EC, 2013, s. 5; MEB, 2008, s. IX; Ingvarson' dan aktaran OECD, 2013, s. 13); öğretmenlerin sahip olması gereken yeterliklerin belirlenmesinin ve geliştirilmesinin öncelikli bir konu olarak ele alınmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda, güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin özel alan yeterliklerinin belirlenmesine ihtiyaç vardır. Güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin özel alan yeterliklerinin belirlenmemiş olması bu alana yönelik bir problem durumu olarak görülmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin özel alan yeterliklerini, müzik öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarında viyola üzerine eğitim veren öğretim elemanlarının ve güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin yer aldığı bir grup uzmanın görüşleri doğrultusunda oluşturarak ve uzmanlar arasında görüş birliğini sağlayarak belirlemektir.

1.2. Araştırma Problemleri

1. Katılımcılara (müzik öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarında viyola üzerine eğitim veren öğretim elemanlarının ve güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin yer aldığı bir grup uzmana) göre güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin sahip olması gereken özel alan yeterlikleri nelerdir? (Delphi 1. Tur)

2. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda oluşturulan güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin özel alan yeterliklerine ilişkin katılımcılar arasında görüş birliği var mıdır? (Delphi 2. Tur)

3. Katılımcıların önceki görüşlerini grubun görüşleri doğrultusunda değerlendirmesi sonucunda güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin özel alan yeterliklerine ilişkin katılımcılar arasında görüş birliği var mıdır? (Delphi 3. Tur)

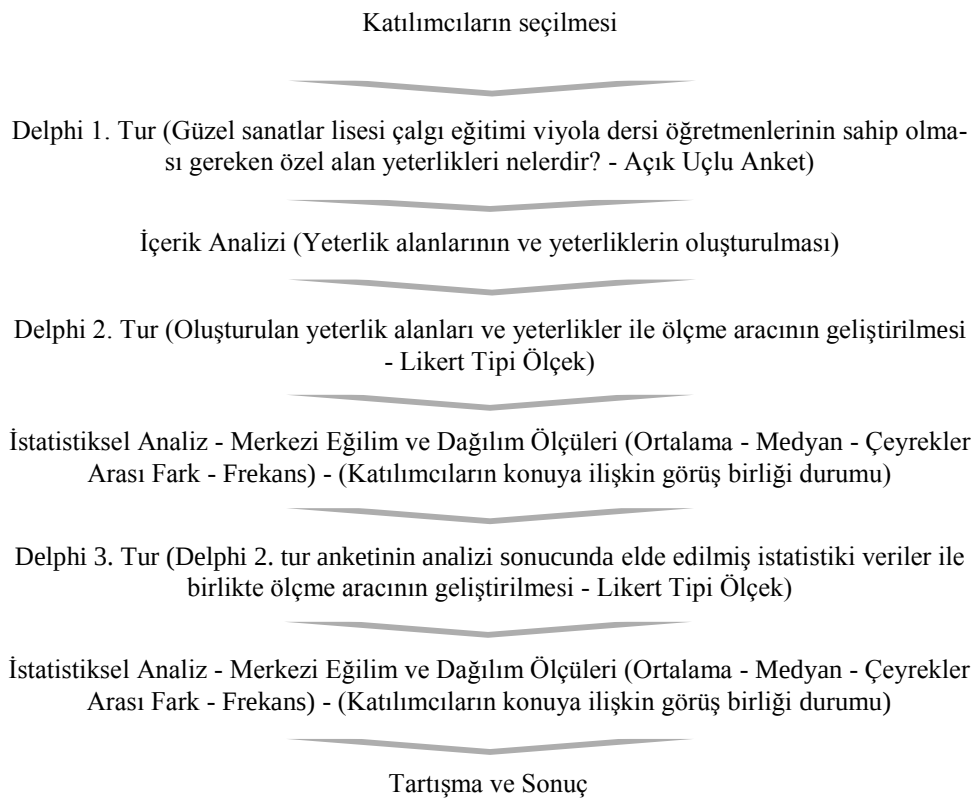
2. ARAŞTIRMANIN DESENİ

Bu araştırmada Geleneksel (Klasik) Delphi yöntemi kullanılmıştır. Adını geleceğe ilişkin kehanetlerde bulunan ünlü bir kâhinin yaşadığı Yunan tapınağından almış olduğu belirtilen Delphi yöntemi (Akar, 2015, s. 53; Clayton; 1997, s. 376; Grisham, 2009, s. 113; Şahin, 2001, s. 215), aslen 1950' li yılların başlarında ulusal savunmaya yönelik olarak sistematik biçimde uzman görüşlerini elde etmek için Olaf Helmer, Norman Dalkey, Nicholas Rescher ve meslektaşları tarafından Amerika Birleşik Devletleri' nde bulunan RAND (Research and Development) kuruluşunda geliştirilmiştir (Gordon, 2009, s. 1; Linstone & Turoff, 1975, s. 10, 2011, s. 1712). Dalkey ve Helmer (1962, s. 1) bu orijinal çalışma içerisinde Delphi' nin amacını, kontrollü görüş

geribildirimiyle sergilenen bir dizi anket yoluyla en güvenilir şekilde bir grup uzmanın görüş birliğini sağlamak olduğunu belirtmiştir. Linstone ve Turoff' da (1975, s. 3) Delphi' yi "grup iletişim sürecinin yapılandırılması için bir yöntem" olarak belirtmektedir.

Delphi yöntemi, bir dizi faktörle karakterize edilebilir. Bunlar; uzman paneli, kontrollü geribildirim ile tekrarlama, istatistiksel grup yanıtı ve anonimliktir (Vernon, 2009, s. 70). Delphi yöntemi uzmanlar paneli kullanmayı gerektirmektedir (McKenna, 1994, s. 1222). Bu yöntem, kontrollü geribildirim ile tekrarlanarak anket araştırmalarından ayrılmaktadır. Bir dizi anketten oluşan yöntemde her bir turda katılımcıların anonimliği (gizliliği) sağlanarak elde edilen yanıtlar analiz edilerek katılımcılara geri bildirilir. Bu, katılımcılara önceki görüşlerini kolektif görüş ışığında yeniden şekillendirme ve turlar ilerledikçe arzu edilirse daha fazla yorum yapma fırsatı vermektedir (Vernon, 2009, s. 71).

Araştırmada izlenen Geleneksel (Klasik) Delphi süreci aşağıdaki Şekil 1' de sunulmuştur.

Şekil 1. Araştırmada izlenen Geleneksel (Klasik) Delphi süreci.

2.1. Araştırmanın Katılımcıları

Araştırma için seçilmiş olan örnekleme yöntemi, amaçlı örneklemedir. Delphi paneline katılacak olan uzmanların seçimi, seçim için rehberlik edebilecek ölçütler (güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenliğinin hizmet öncesi eğitimine ilişkin bilgi ve deneyim sahibi olma, güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmeni olarak görev yapma, viyola eğitimi üzerine bilimsel çalışmaları bulunma, araştırmaya katılım için gönüllü olma) göz önüne alınarak planlanmıştır. Bu ölçütler doğrultusunda 2016-2017 öğretim yılı içerisinde görev yapan güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenleri ile müzik öğretmeni yetiştiren yük-

seköğretim kurumlarında viyola üzerine eğitim veren öğretim elemanları katılımcı olarak seçilmiştir.

Üç turda gerçekleşen Delphi panelinin 1. turuna 14 öğretim elemanı 12 öğretmen olmak üzere 26 kişi, 2. turuna 12 öğretim elemanı 9 öğretmen olmak üzere 21 kişi, 3. turuna ise 11 öğretim elemanı 8 öğretmen olmak üzere 19 kişi katılmıştır.

2.2. Verilerin Toplanması

Araştırma verileri, araştırma konusuna ilişkin literatür taraması ve Delphi yöntemi ile toplanmıştır.

Delphi yönteminde veriler kontrollü görüş geribildirimiyle sergilenen bir dizi anket yoluyla toplanmaktadır. Bir dizi anketin sayısı başka bir ifadeyle Delphi turlarının sayısı değişiklik gösterebilmektedir (Skulmoski vd., 2007, s. 11). Bu süreç, görüş birliğine ulaşıldığında ya da yanıtların istikrarı sağlandığında sonlandırılmaktadır (Hung vd., 2008, s. 191). Fakat genellikle üç turun görüş birliğinin elde edilmesi için yeterli olabileceği belirtilmektedir (Hung vd., 2008, s. 191; Koçdar & Aydın, 2013, s. 34).

Delphi anketlerine ilişkin ayrıntılı bilgiler aşağıda sunulmuştur.

1. Tur Anketi: Delphi 1. tur anketinde, katılımcılara "Güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin sahip olması gereken özel alan yeterlikleri nelerdir?" sorusu yöneltilerek konuya ilişkin görüşleri istenmiştir.

2. Tur Anketi: Delphi 2. tur anketi, katılımcıların Delphi 1. tur anketine belirtmiş oldukları görüşlerin analizi sonucunda ortaya çıkarılmış yeterlikleri içermektedir. 7 yeterlik alanı altında toplanan yeterlik maddelerinin yer aldığı Delphi 2. tur anketinde, katılımcılardan, 7' li Likert tipi ölçek üzerinde yeterlik maddelerine ilişkin katılım düzeylerini belirtmeleri ve her bir yeterlik maddesi altında boş bir alan bırakılarak o yeterlik ifadesine ilişkin katılma ya da katılmama gerekçelerini yazmaları istenmiştir.

3. Tur Anketi: Delphi 3. tur anketi, Delphi 2. tur anketinde yer alan yeterlik maddelerini, Delphi 2. tur anketinin analizi sonucunda elde edilmiş istatistiki verileri (ortalama - medyan - çeyrekler arası fark - frekans) ve katılımcının Delphi 2. tur anketine vermiş olduğu yanıtları içermektedir. Delphi 3. tur anketinde, katılımcılardan Delphi 2. tur anketine ilişkin görüşlerini grubun görüşleri doğrultusunda yeniden gözden geçirerek katılım düzeylerini belirtmeleri istenmiştir.

2.3. Verilerin Analizi

Tek bir açık uçlu sorunun bulunduğu Delphi 1. tur anketi aracılığıyla elde edilen nitel verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır.

İçerik analizi, metinlerden (ya da başka anlamlı materyallerden – sanat çalışmaları, görüntüler, haritalar, sesler, işaretler, semboller ve sayısal kayıtlar) kendi kullanım bağlamlarına kadar tekrarlanabilir ve geçerli çıkarımlar yapmak için kullanılan bir araştırma tekniğidir (Krippendorff, 2004, s. 18).

İçerik analizi süreci, "nitel veri analizinde kullanılan farklı birçok yaklaşımla benzer basamaklara sahiptir" (Robson, 2015, s. 587). Creswell (2012, s. 261) çalışmasında nitel verinin analizinde ve yorumlamasında çoğunlukla kullanılan ve bazı durumlarda sıralı bir şekilde gitmeyebilen (eşzamanlı, basamaklar arası tekrarlayan) ilişkili 6 basamak olduğunu belirtmektedir. Bu basamaklar şunlardır: Analiz için veriyi hazırlama ve düzenleme, veriyi inceleme ve kodlama, kod-

ları kullanarak betimlemeleri ve temaları (kategorileri) oluşturma, nitel bulguları görselleştirme ve raporlama, bulguları yorumlama, bulguların doğruluğunu geçerli kılma.

Bu basamaklar dikkate alınarak Delphi 1. tur anketi aracılığıyla elde edilen nitel verilerin içerik analizinde bazen eşzamanlı olabilen şu şekilde bir süreç izlenmiştir;

- Delphi 1. tur anketi aracılığıyla elde edilen nitel veriler okunmuş ve verilerin elle analiz edilmesine karar verilmiştir.
- Veriler birkaç defa daha okunduktan sonra kodlama sürecine geçilmiştir. Bu süreçte, katılımcıların Delphi 1. tur anketi aracılığıyla belirtmiş olduğu görüşler bölümlere (sözcük, sözcük grubu, cümle) ayrılarak bölümün anlamını doğru bir şekilde tanımlayan kodlar belirlenmiştir. Kodlar, elde edilen verilerden ve literatürden faydalanılarak sözcük gruplarından oluşturulmuştur.
- Kodlar kullanılarak alt temalar (yeterlikler), alt temalar ile de temalar (yeterlik alanları) oluşturulmuştur.
- Raporlama sürecinde yeterliklerin ve yeterlik alanlarının ortaya çıkarılmasına ilişkin görselleştirme yapılmıştır.
- Dış denetim stratejisi kullanılarak bulguların doğruluğu saptanmaya çalışılmıştır.

Delphi 2. tur ve 3. tur anketi aracılığıyla elde edilen nicel verilerin analizinde merkezi eğilim ve dağılım ölçüleri (medyan - aritmetik ortalama - çeyrekler arası fark - frekans) kullanılmıştır.

Delphi yönteminde, "görüş birliği için literatürde farklı ölçütler bulunmaktadır" (Hung vd., 2008, s. 195; Gracht, 2012, s. 1528). Yeterliklere ilişkin görüş birliğini saptamak için bu araştırmada Şahin' den uyarlayan Akar' ın (2015, s. 75) çalışmasında kullandığı görüş birliği ölçütleri kullanılmıştır.

Tablo 1. Görüş Birliği Ölçütleri

Görüş Birliği Durumu	Açıklama
Var	Medyan ≥ 5 ve ÇAF ≤ 1,5
	Medyan ≥ 5 ÇAF ≤ 2,5 ve 5-7 frekansı ≥ %70
Yok	Medyan ≤ 3 ve ÇAF ≤ 1,5
	Medyan ≤ 3 ÇAF ≤ 2,5 ve 1-3 frekansı ≥ %70

Tablo 1' e göre, bir yeterlik maddesine ilişkin görüş birliğinin olması için o yeterlik maddesi üzerinde elde edilen medyan değerinin en az 5 olması ve çeyreklikler arası farkın 1,5' e eşit veya 1,5' ten küçük olması gerekmektedir. Medyan değerinin en az 5 olması ve çeyrekler arası farkın 1,5' ten büyük fakat 2,5' e eşit veya 2,5' ten küçük olması durumunda 5-7 frekansının en az %70 olması gerekmektedir. Bir yeterlik maddesine ilişkin görüş birliğinin olmaması için o yeterlik maddesi üzerinde elde edilen medyan değerinin 3' e eşit veya 3' ten küçük olması ve çeyreklikler arası farkın 1,5' e eşit veya 1,5' ten küçük olması gerekmektedir. Medyan değerinin 3' e eşit veya 3' ten küçük olması ve çeyrekler arası farkın 1,5' ten büyük fakat 2,5' e eşit veya 2,5' ten küçük olması durumunda 1-3 frekansının en az %70 olması gerekmektedir.

2.4. Geçerlik ve Güvenirlik

Delphi 1. tur anketine ilişkin bulguların doğruluğu ve araştırmacı yaklaşımının tutarlılığı için nitel araştırmalarda kullanılan geçerlik stratejileri ve güvenirlik işlemleri ele alınmıştır. "Nitel geçerlik, araştırmacının belirli işlemleri kullanarak bulguların doğruluğunu kontrol ettiği anla-

mına gelirken, nitel güvenirlik ise araştırmacı yaklaşımının farklı projeler ve farklı araştırmacılar karşısındaki tutarlığını işaret etmektedir (Gibbs' den aktaran Creswell, 2014, s. 251).

Creswell (2014, s. 251) çalışmasında bulguların doğruluğunu kontrol etmek için kullanılan sekiz temel geçerlik stratejisi olduğunu belirtmektedir. Bu stratejiler şunlardır: üçgenleme, üye denetimi, ayrıntılı betimleme, araştırmacının çalışmaya getirdiği önyargının açıklanması, temalarla çelişen negatif veya uyumsuz bilginin sunulması, alanda uzun zaman geçirilmesi, akran değerlendirmesi ve dış bir denetçi kullanmadır.

Delphi 1. tur anketine ilişkin bulguların doğruluğu için dış bir denetçi kullanılmıştır. Dış bir denetçi tarafından bulguların, katılımcıların Delphi 1. tur anketine ilişkin vermiş olduğu yanıtların arkasındaki anlama yeterince dayanıp dayanmadığını, çıkarımların mantıksal olup olmadığını, alt temaların ve temaların uygunluğunu, alt temaların ve temaların katılımcı yanıtlarının tamamını içerip içermediğini, yorumları ve sonuçları değerlendirmesi istenilerek geçerlik artırılmaya çalışılmıştır.

Gibbs' den aktaran Creswell (2014, s. 252) birkaç nitel güvenirlik işlemleri önermiştir:

- Transkripsiyon sırasında transkriptlerin belirgin hataları içermediğinden emin olmak için transkriptleri kontrol etme,
- Kodlama süreci sırasında kodların tanımlanmasında bir sapma olmadığından ve kodların anlamlarında bir değişim olmadığından emin olma,
- Takım araştırması için düzenli belgelenmiş toplantılarla ve analizin paylaşılmasıyla kodlayıcılar arasındaki iletişimi koordine etme,
- Bağımsız olarak türetilen sonuçları karşılaştırarak farklı araştırmacılar tarafından geliştirilen kodların çapraz kontrolünü yapma / kodlayıcılar arası görüş birliği.

Delphi 1. tur anketi aracılığıyla elde edilen nitel verilerin analizinde birden çok kodlayıcı kullanmaya dayalı olan kodlayıcılar arası görüş birliği işlemi ile güvenirlik artırılmaya çalışılmıştır. "Görüş birliği olan kod sayısı / Toplam kod sayısı × 100" (Miles & Huberman' dan aktaran Erbilgin, 2014, s. 276; Şenel, 2015, s. 6) formülü kullanılarak iki kodlayıcının görüş birliği yüzdesi (46 / 59 × 100) %77 olarak hesaplanmıştır.

Delphi 2. tur ve 3. tur anketlerinden elde edilen ölçümlerin güvenirlikleri katılımcı sayısının az olmasından dolayı hesaplanmamıştır.

3. BULGULAR

3.1. Delphi 1. Tur Anketine İlişkin Bulgular

Delphi 1. tur anketinde, katılımcılara "Güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin sahip olması gereken özel alan yeterlikleri nelerdir?" sorusu yöneltilerek konuya ilişkin görüşleri istenmiştir. Delphi 1. tur anketi aracılığıyla elde edilen nitel verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi sürecinde katılımcıların belirtmiş olduğu görüşler bölümlere (sözcük, sözcük grubu, cümle) ayrılarak bölümün anlamını doğru bir şekilde tanımlayan kodlar belirlenmiştir. İlk olarak kodlar bir araya getirilerek alt temalar (yeterlikler) oluşturulmuş, sonrasında ise alt temaların gruplandırılması ile de temalar (yeterlik alanları) oluşturulmuştur.

Kodların bir araya getirilerek alt temaların (yeterliklerin) oluşturulma süreci aşağıdaki Tablo 2' de sunulmuştur.

Tablo 2. Kodların Bir Araya Getirilerek Alt Temaların (Yeterliklerin) Oluşturulma Süreci

Kodlar	Alt Temalar/Yeterlikler
Teknik bilgi ve beceriler Solo ve grup olarak viyolada performans sergileyebilme Müzikal ifade yeteneği	Müzikal ifade yeteneği ile solo ve grup olarak viyolada performans sergileyebilme
Eserleri armoni ve form bakımından analiz edebilme Eserlerin tarihi ve kültürel bağlamını açıklayabilme Teknik bilgi ve beceriler	Viyola repertuarını, tarihi ve kültürel bağlamı ile teknik, armoni ve form bakımından analiz edebilme
Piyano ile eşlik edebilme	Öğrencilerine viyola icrası esnasında piyano ile eşlik edebilme
Orkestra bilgi ve becerileri Çalgı topluluklarını yönetebilme	Güzel sanatlar liselerindeki çalgı topluluklarını yönetebilme
Viyola için düzenleme yapabilme Viyola için eser yazabilme Müzik teorisi bilgi ve becerileri	Güzel sanatlar lisesi düzeyinde viyola için düzenleme yapabilme ve eser yazabilme
Öğrencilerin gelişim özelliklerini bilme Öğrenme – gelişim psikolojisi bilgi ve becerileri Öğrenci bilgisini uygulamalara yansıtabilme	Öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve fiziksel gelişimlerini takip ederek uygulamalarına yansıtabilme
Öğrencilerle yapıcı ve destekleyici ilişkiler kurabilme İletişim bilgi ve becerileri Rehberlik bilgi ve becerileri	Öğrencilerle yapıcı ve destekleyici ilişkiler kurabilme
Öğretim programı bilgisi Yıllık ve günlük plan hazırlayabilme	Çalgı eğitimi viyola dersi için yıllık ve günlük plan hazırlayabilme
Eğitim hedeflerine uygun öğretim stratejilerini belirleyebilme Bireysel öğrenme ihtiyaçlarını dikkate alarak uygun öğrenme stratejileri geliştirebilme Genel-özel öğretim yöntem ve teknikleri uygulayabilme	Öğretim programında belirtilen kazanımlara uygun olarak ve bireysel öğrenme ihtiyaçlarını dikkate alarak öğretim-öğrenme stratejilerini, genel ve özel öğretim yöntemlerini ve tekniklerini uygulayabilme
Öğretim materyalleri bilgi ve becerisi Öğretim materyallerini kullanabilme	Öğretim materyallerini kullanabilme
Öğrencilerle birlikte etkinlikler düzenleyebilme Öğrencileri konserlere yönlendirebilme	Öğrencilerle birlikte ders dışı etkinlikler düzenleyebilme
Öğrencilerin seviyesine uygun ve ilgisini çeken repertuar oluşturabilme Repertuar bilgisi Farklı müzik türlerindeki eserleri öğrencilere çaldırabilme	Farklı müzik türlerindeki viyola repertuarı içerisinden öğrenciler için gelişimsel açıdan uygun ve ilgi çekici eserler seçebilme
Teknik bilgi ve beceriler Sağ-sol el tekniklerini modelleyebilme Müzikal ifade yeteneği	Öğrenciler için sağ-sol el tekniklerini ve müzikal ifadeleri modelleyebilme

Teknik ve müzikal sorunları düzeltebilme Özgün çalışma stratejileri önerebilme Teknik ve müzikal sorunları çözebilme	Öğrencilerin viyola öğrenme sürecinde karşılaştıkları teknik ve müzikal sorunları çözebilme
Öğretim teknolojilerini kullanabilme Teknoloji bilgi ve becerisi Teknolojik gelişmeleri takip edebilme	Öğrencilerin viyola öğrenme sürecinde teknolojiyi etkin bir şekilde kullanabilme
Diğer disiplinlerin bilgi ve becerisi Viyola ile diğer disiplinleri ilişkilendirebilme	Viyola ile diğer disiplinler arasındaki belli başlı ilişkileri ortaya koyabilme
Eğitim hedeflerine uygun ölçme - değerlendirme yapabilme Ölçme değerlendirme bilgi ve becerisi Ölçme ve değerlendirme stratejileri geliştirebilme	Öğretim programında belirtilen kazanımlar için uygun ölçme ve değerlendirme stratejisi geliştirebilme
Değerlendirme verilerini yorumlayabilme	Değerlendirme verilerini yorumlayabilme
Değerlendirme sürecine ilişkin öğrencilere geri bildirim sağlayabilme	Değerlendirme sürecine ilişkin öğrencilere geri bildirim sağlayabilme
Öğrencilerine kendilerini ifade edebilmelerine fırsat tanıyabilme Öğrencilerle yapıcı ve destekleyici ilişkiler kurabilme Öğrenme ortamları düzenleyebilme Öğrencilerin ilgilerini dikkate alabilme Sınıfın fiziksel düzenlemesini yapabilme Öğrencilerin bireysel ve birlikte çalışmalarına olanak sağlayabilme	Öğrencinin ilgi ve ihtiyaçlarının dikkate alındığı, yapıcı, destekleyici ve işbirlikçi öğrenme ortamları düzenleyebilme
Öğrenme ortamlarını yönetebilme	Öğrenme ortamlarını yönetebilme
Öğrencilerin müzikal gelişimini sağlayabilme Öğrencilerin sosyal gelişimine yardım edebilme Öğrencilerin kişisel gelişimini sağlayabilme	Öğrencilerin kişisel, müzikal ve sosyal gelişimine yardım edebilme
Öğrencileri viyola öğrenmek için güdüleyebilme	Öğrencileri viyola öğrenmek için güdüleyebilme
Akademisyenlerle fikir alışverişinde bulunabilme Ailelerle ve meslektaşlarla işbirliği yapabilme	Ailelerle, meslektaşlarla, akademisyenlerle ve diğerleriyle işbirliği yapabilme
Öğretimlerini sorgulayabilme Alanındaki gelişmeleri takip edebilme	Öğretimlerini ve alanındaki gelişmeleri yansıtıcı düşünebilme
Mesleğe katkı sağlayabilme Toplumun müzikal yaşamına katkıda bulunabilme	Mesleğe ve toplumun müzikal yaşamına katkı sağlayabilme

Alt temaların (yeterliklerin) gruplandırılması ile temaların (yeterlik alanlarının) oluşturulma süreci aşağıda sunulmuştur.

"Müzikal ifade yeteneği ile solo ve grup olarak viyolada performans sergileyebilme", "Viyola repertuarını, tarihi ve kültürel bağlamı ile teknik, armoni ve form bakımından analiz edebilme", "Öğrencilerine viyola icrası esnasında piyano ile eşlik edebilme", "Güzel sanatlar liselerindeki

çalgı topluluklarını yönetebilme" ve "Güzel sanatlar lisesi düzeyinde viyola için düzenleme yapabilme ve eser yazabilme" yeterliklerinin gruplandırılması ile "Müzikal performans" yeterlik alanı oluşturulmuştur.

"Öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve fiziksel gelişimlerini takip ederek uygulamalarına yansıtabilme" ve "Öğrencilerle yapıcı ve destekleyici ilişkiler kurabilme" yeterliklerinin gruplandırılması ile "Öğrencileri tanıma" yeterlik alanı oluşturulmuştur. "Öğrencileri tanıma" yeterlik alanı MEB' in (2008, s. 16) çalışmasında belirttiği "Öğrenciyi tanıma" yeterlik alanından uyarlanmıştır.

"Çalgı eğitimi viyola dersi için yıllık ve günlük plan hazırlayabilme", "Öğretim programında belirtilen kazanımlara uygun olarak ve bireysel öğrenme ihtiyaçlarını dikkate alarak öğretim-öğrenme stratejilerini, genel ve özel öğretim yöntemlerini ve tekniklerini uygulayabilme", "Öğretim materyallerini kullanabilme", "Öğrencilerle birlikte ders dışı etkinlikler düzenleyebilme", "Farklı müzik türlerindeki viyola repertuarı içerisinden öğrenciler için gelişimsel açıdan uygun ve ilgi çekici eserler seçebilme", "Öğrenciler için sağ-sol el tekniklerini ve müzikal ifadeleri modelleyebilme", "Öğrencilerin viyola öğrenme sürecinde karşılaştıkları teknik ve müzikal sorunları çözebilme", "Öğrencilerin viyola öğrenme sürecinde teknolojiyi etkin bir şekilde kullanabilme" ve "Viyola ile diğer disiplinler arasındaki belli başlı ilişkileri ortaya koyabilme" yeterliklerinin gruplandırılması ile "Viyola öğrenimini kolaylaştırma" yeterlik alanı oluşturulmuştur. "Viyola öğrenimini kolaylaştırma" yeterlik alanı NBPTS' nin (2016, s. 27) çalışmasında belirttiği "müzik öğrenimini kolaylaştırma" standardından uyarlanmıştır.

"Öğretim programında belirtilen kazanımlar için uygun ölçme ve değerlendirme stratejisi geliştirebilme", "Değerlendirme verilerini yorumlayabilme" ve "Değerlendirme sürecine ilişkin öğrencilere geri bildirim sağlayabilme" yeterliklerinin gruplandırılması ile "Değerlendirme sürecini planlama ve uygulama" yeterlik alanı oluşturulmuştur. "Değerlendirme sürecini planlama ve uygulama" yeterlik alanı NBPTS' nin (2016, s. 24) çalışmasında belirttiği "değerlendirmeyi planlama ve uygulama" standardından uyarlanmıştır.

"Öğrencinin ilgi ve ihtiyaçlarının dikkate alındığı, yapıcı, destekleyici ve işbirlikçi öğrenme ortamları düzenleyebilme", "Öğrenme ortamlarını yönetebilme", "Öğrencilerin kişisel, müzikal ve sosyal gelişimine yardım edebilme" ve "Öğrencileri viyola öğrenmek için güdüleyebilme" yeterliklerinin gruplandırılması ile "Öğrenme ortamları oluşturma" yeterlik alanı oluşturulmuştur.

"Ailelerle, meslektaşlarla, akademisyenlerle ve diğerleriyle işbirliği yapabilme" yeterliğinden "İşbirliği yapma" yeterlik alanı oluşturulmuştur.

"Öğretimlerini ve alanındaki gelişmeleri yansıtıcı düşünebilme" ve "Mesleğe ve toplumun müzikal yaşamına katkı sağlayabilme" yeterliklerinin gruplandırılması ile "Mesleki gelişme ve mesleğe katkı sağlama" yeterlik alanı oluşturulmuştur. "Mesleki gelişme ve mesleğe katkı sağlama" yeterlik alanı NBPTS' nin (2016, s. 44) çalışmasında belirttiği "yansıma, mesleki gelişme ve mesleki katkı" standardından uyarlanmıştır.

3.2. Delphi 2. Tur Anketine İlişkin Bulgular

Delphi 2. tur anketi, katılımcıların Delphi 1. tur anketine belirtmiş oldukları görüşlerin analizi sonucunda ortaya çıkarılmış yeterlikleri içermektedir. 7 yeterlik alanı altında toplanan 26 yeterlik maddesinin yer aldığı Delphi 2. tur anketinde, katılımcılardan, 7' li Likert tipi ölçek üzerinde yeterlik maddelerine ilişkin katılım düzeylerini belirtmeleri ve her bir yeterlik maddesi altında

boş bir alan bırakılarak o yeterlik ifadesine ilişkin katılma ya da katılmama gerekçelerini yazmaları istenmiştir.

Delphi 2. tur anketine ilişkin bulgular aşağıdaki Tablo 3' de sunulmuştur.

Tablo 3. Delphi 2. Tur Anketine İlişkin Bulgular

YETERLİK ALANLARI	YETERLİKLER	Ortalama	Mdn	ÇAF	Frekans			Görüş Birliği
					1-3	4	5-7	
Müzikal Performans	1.	5,90	6	2	0	19	81	VAR
	2.	5,61	6	1	9,5	4,8	85,7	VAR
	3.	5,71	6	1	0	14,3	85,7	VAR
	4.	6	7	2	4,8	9,5	85,7	VAR
	5.	5,14	5	2	14,3	14,3	71,4	VAR
Öğrencileri Tanıma	6.	5,90	6	2	0	9,5	90,5	VAR
	7.	5,95	6	2	0	14,3	85,7	VAR
Viyola Öğrenimini Kolaylaştırma	8.	5,80	6	2	4,8	4,8	90,4	VAR
	9.	5,85	6	2	0	19	81	VAR
	10.	6,14	6	1	0	14,3	85,7	VAR
	11.	5,76	6	2,5	9,5	14,3	76,2	VAR
	12.	5,90	6	2	0	9,5	90,5	VAR
	13.	5,85	6	2	4,8	4,8	90,4	VAR
	14.	6,33	7	1	0	9,5	90,5	VAR
	15.	6	6	2	0	14,3	85,7	VAR
	16.	5,80	6	2	9,5	0	90,5	VAR
Değerlendirme Sürecini Planlama ve Uygulama	17.	6	6	2	4,8	0	95,2	VAR
	18.	5,71	6	2	4,8	0	95,2	VAR
	19.	5,90	6	2	0	14,3	85,7	VAR
Öğrenme Ortamları Oluşturma	20.	5,95	6	2	0	9,5	90,5	VAR
	21.	6,14	6	1	0	14,3	85,7	VAR
	22.	6,04	6	1	4,8	9,5	85,7	VAR
	23.	6,09	6	1	0	19	81	VAR
İşbirliği Yapma	24.	6,04	6	2	0	9,5	90,5	VAR
Mesleki Gelişme ve Mesleğe Katkı Sağlama	25.	6,14	7	2	0	9,5	90,5	VAR
	26.	6,23	6	1	0	0	100	VAR

Not: Mdn = medyan, ÇAF = çeyrekler arası fark.

Tablo 3' de görüldüğü üzere yeterlik maddelerinin ortalama değerleri 5,14 – 6,33; medyan değerleri 5 – 7; çeyrekler arası fark 1 - 2,5; 1 - 3 frekans değerleri 0 – 14,3 4 frekans değeri 0 – 19 5 - 7 frekans değerleri 71,4 - 100 arasında değişmektedir. Görüş birliği ölçütlerine göre Delphi 2. tur anketinde yer alan tüm yeterlik maddeleri üzerinde görüş birliğinin sağlandığı görülmektedir.

Katılımcılar yeterlik maddelerine katılma ya da katılmama gerekçelerini belirtmemiştir.

3.3. Delphi 3. Tur Anketine İlişkin Bulgular

Delphi 3. tur anketinde, katılımcılardan Delphi 2. tur anketine ilişkin görüşlerini grubun görüşleri doğrultusunda yeniden gözden geçirerek katılım düzeylerini belirtmeleri istenmiştir.

Delphi 3. tur anketine ilişkin bulgular aşağıdaki Tablo 4' de sunulmuştur.

Tablo 4. Delphi 3. Tur Anketine İlişkin Bulgular

YETERLİK ALANLARI	YETERLİKLER	Ortalama	Mdn	ÇAF	Frekans			Görüş Birliği
					1-3	4	5-7	
Müzikal Performans	1.	5,94	6	2	0	10,5	89,5	VAR
	2.	6,10	6	1	0	10,5	89,5	VAR
	3.	5,94	6	2	0	10,5	89,5	VAR
	4.	6,10	6	1	0	10,5	89,5	VAR
	5.	6,15	6	1	0	5,3	94,7	VAR
Öğrencileri Tanıma	6.	6,26	7	1	0	5,3	94,7	VAR
	7.	6,36	7	1	0	0	100	VAR
Viyola Öğrenimini Kolaylaştırma	8.	6,36	7	1	0	0	100	VAR
	9.	5,94	6	2	0	5,3	94,7	VAR
	10.	6,21	7	1	0	10,5	89,5	VAR
	11.	6,21	7	1	0	10,5	89,5	VAR
	12.	6,15	6	2	0	5,3	94,7	VAR
	13.	6,15	6	2	0	0	100	VAR
	14.	6,15	6	1	0	0	100	VAR
	15.	6,10	6	1	0	5,3	94,7	VAR
	16.	6,26	6	1	0	0	100	VAR
Değerlendirme Sürecini Planlama ve Uygulama	17.	6,26	6	1	0	5,3	94,7	VAR
	18.	6	6	2	0	5,3	94,7	VAR
	19.	5,84	6	2	0	5,3	94,7	VAR
Öğrenme Ortamları Oluşturma	20.	6,10	6	2	0	10,5	89,5	VAR
	21.	6,15	7	2	0	5,3	94,7	VAR
	22.	6,10	6	1	0	5,3	94,7	VAR
	23.	6,15	6	2	0	0	100	VAR
İşbirliği Yapma	24.	6,21	6	1	0	5,3	94,7	VAR
Mesleki Gelişme ve Mesleğe Katkı Sağlama	25.	6,42	7	1	0	0	100	VAR
	26.	6,42	7	1	0	0	100	VAR

Not: Mdn = medyan, ÇAF = çeyrekler arası fark.

Tablo 4' de görüldüğü üzere yeterlik maddelerinin ortalama değerleri 5,84 – 6,42; medyan değerleri 6 - 7; çeyrekler arası fark 1 - 2; 4 frekans değeri 0 – 10,5 5 - 7 frekans değerleri 89,5 - 100 arasında değişmektedir.

Delphi 2. tur anketine göre Delphi 3. tur anketinde yeterliklerin ortalama değerlerinin en küçüğü 0,7 en büyüğü ise 0,09 artış göstermektedir. "Değerlendirme sürecine ilişkin öğrencilere geri

bildirim sağlayabilme" ve "öğrencilerin viyola öğrenme sürecinde karşılaştıkları teknik ve müzikal sorunları çözebilme" yeterlikleri hariç diğerlerinin ortalama değerlerin arttığı görülmektedir. Delphi 2. tur anketine göre Delphi 3. tur anketinde yer alan tüm yeterlik maddeleri üzerinde daha yüksek oranda görüş birliğinin olduğu da görülmektedir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Sonuç

Araştırma sonucunda 7 yeterlik alanı altında toplanan 26 yeterlik ifadesine ulaşılmıştır. Yeterlik alanları ve uygulamada eşzamanlı olarak ortaya çıkabilecek yeterlikler şunlardır:

Müzikal Performans

- Müzikal ifade yeteneği ile solo ve grup olarak viyolada performans sergileyebilme
- Viyola repertuarını, tarihi ve kültürel bağlamı ile teknik, armoni ve form bakımından analiz edebilme
- Öğrencilerine viyola icrası esnasında piyano ile eşlik edebilme
- Güzel sanatlar liselerindeki çalgı topluluklarını yönetebilme
- Güzel sanatlar lisesi düzeyinde viyola için düzenleme yapabilme ve eser yazabilme

Öğrencileri Tanıma

- Öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve fiziksel gelişimlerini takip ederek uygulamalarına yansıtabilme
- Öğrencilerle yapıcı ve destekleyici ilişkiler kurabilme

Viyola Öğrenimini Kolaylaştırma

- Çalgı eğitimi viyola dersi için yıllık ve günlük plan hazırlayabilme
- Öğretim programında belirtilen kazanımlara uygun olarak ve bireysel öğrenme ihtiyaçlarını dikkate alarak öğretim-öğrenme stratejilerini, genel ve özel öğretim yöntemlerini ve tekniklerini uygulayabilme
- Öğretim materyallerini kullanabilme
- Öğrencilerle birlikte ders dışı etkinlikler düzenleyebilme
- Farklı müzik türlerindeki viyola repertuarı içerisinden öğrenciler için gelişimsel açıdan uygun ve ilgi çekici eserler seçebilme
- Öğrenciler için sağ-sol el tekniklerini ve müzikal ifadeleri modelleyebilme
- Öğrencilerin viyola öğrenme sürecinde karşılaştıkları teknik ve müzikal sorunları çözebilme
- Öğrencilerin viyola öğrenme sürecinde teknolojiyi etkin bir şekilde kullanabilme
- Viyola ile diğer disiplinler arasındaki belli başlı ilişkileri ortaya koyabilme

Değerlendirme Sürecini Planlama ve Uygulama

- Öğretim programında belirtilen kazanımlar için uygun ölçme ve değerlendirme stratejisi geliştirebilme
- Değerlendirme verilerini yorumlayabilme
- Değerlendirme sürecine ilişkin öğrencilere geri bildirim sağlayabilme

Öğrenme Ortamları Oluşturma

- Öğrencinin ilgi ve ihtiyaçlarının dikkate alındığı, yapıcı, destekleyici ve işbirlikçi öğrenme ortamları düzenleyebilme
- Öğrenme ortamlarını yönetebilme
- Öğrencilerin kişisel, müzikal ve sosyal gelişimine yardım edebilme

- Öğrencileri viyola öğrenmek için güdüleyebilme

İşbirliği Yapma

- Ailelerle, meslektaşlarla, akademisyenlerle ve diğerleriyle işbirliği yapabilme

Mesleki Gelişme ve Mesleğe Katkı Sağlama

- Öğretimlerini ve alanındaki gelişmeleri yansıtıcı düşünebilme
- Mesleğe ve toplumun müzikal yaşamına katkı sağlayabilme

4.2. Öneriler

Müzik öğretmeni yetiştirme programlarının içeriği on iki yıllık zorunlu kademeli eğitime göre branşlaştırılarak araştırma sonucunda elde edilen özel alan yeterliklerinin güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerini yetiştirme politikalarında ve programlarında kullanılması önerilmektedir.

Araştırma sonucunda elde edilen özel alan yeterliklerinin, güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin hizmet içi eğitim programı düzenlemelerinde ve mesleki gelişim planlamasında kullanılması önerilmektedir.

Araştırma sonucunda elde edilen özel alan yeterliklerinin, güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin seçimi için gerekli olan ölçütlerin tanımlanmasında veya mesleki standartların belirlenmesinde kullanılması önerilmektedir.

Araştırma sonucunda elde edilen özel alan yeterliklerinin, güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin performanslarının değerlendirilmesinde kullanılması önerilmektedir.

Güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenlerinin özel alan yeterliklerine ilişkin ulusal ve uluslararası gelişmeler doğrultusunda düzenli olarak güncelleştirme çalışmalarının yapılması önerilmektedir.

Araştırma sonucunda elde edilen güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi viyola dersi öğretmenleri özel alan yeterlikleri için performans göstergelerini belirlemeye yönelik çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Ortaokul ve lise müzik öğretmenleri ile güzel sanatlar lisesinde yer alan farklı branşlardaki müzik öğretmenlerinin özel alan yeterliklerine yönelik çalışmalar yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

Akar, İ. (2015). Üstün yetenekli öğrencileri genel eğitim sınıfında destekleyecek sınıf öğretmeninin sahip olması gereken yeterlikler. Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Clayton, M. J. (1997). Delphi: a technique to harness expert opinion for critical decision-making tasks in education. Educational Psychology, 17(4), 373-386.

Creswell, J. W. (2012). Educational research planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research. Boston: Pearson.

Creswell, J. W. (2014). Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches. Los Angeles: SAGE.

Dalkey, N. & Helmer, O. (1962). An experimental application of the delphi method to the use of experts.https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/research_memoranda/2009/RM727.1.pdf adresinden erişildi. (ET:15.03.2016).

Deakin Crick, R. (2008). Key competencies for education in a European context: narratives of accountability or care. European Educational Research Journal, 7(3), 311-318.

Erbilgin, E. (2014). Türkiye' nin ilkokul ve ortaokul matematik öğretim programlarının genel konu izleme haritası ile incelenmesi. Eğitim ve Bilim, 39(174), 272-285.

European Commission (2013). Supporting teacher competence development for better learning outcomes.http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/school/doc/teachercomp_en.pdf adresinden erişildi. (ET:20.08.2016)

González, J. & Wagenaar, R. (2008). Universities´ contribution to the bologna process an introduction. Bilbao: Publicaciones de la Universidad de Deusto Apartado, http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/Publications/ENGLISH_BROCHURE_FOR_WEBSITE.pdf adresinden erişildi. (ET:25.10.2016)

Gordon, T. J. (2009). The real-time delphi method. http://107.22.164.43/millennium/RTD-method.pdf adresinden erişildi. (ET:10.11.2016)

Gracht, H. A. (2012). Consensus measurement in delphi studies review and implications for future quality assurance. Technological Forecasting & Social Change, 79(8), 1525-1536.

Grisham, T. (2009). The Delphi technique: a method for testing complex and multifaceted topics. International Journal of Managing Projects in Business, 2(1), 112-130.

Hung, H., Altschuld, J. W. & Lee, Y. (2008). Methodological and conceptual issues confronting a cross-country delphi study of educational program evaluation. Evaluation and Program Planning, 31(2), 191–198.

Koçdar, S. & Aydın, C. H. (2013). Açık ve uzaktan öğrenme araştırmalarında delfi tekniğinin kullanımı. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 13(3), 31-44.

Krippendorff, K. (2004). Content analysis: An introduction to its methodology. Thousand Oaks: SAGE Publications.

Linstone, H. A. & Turoff, M. (1975). The delphi method techniques and applications. Boston: Addison-Wesley Publishing Company.

McKenna, H. P. (1994). The delphi technique: a worthwhile research approach for nursing?. Journal of Advanced Nursing, 19(6), 1221-1225.

Millî Eğitim Bakanlığı. (2008). Öğretmen yeterlikleri öğretmenlik mesleği genel ve özel alan yeterlikleri. http://otmg.meb.gov.tr/YetGenel.html adresinden erişildi. (ET:10.10.2015)

NBPTS (2016). Music standards first edition for teachers of students ages 3–18+. http://www.nbpts.org/wp-content/uploads/ECYA-MUSIC.pdf adresinden erişildi. (ET:09.10.2016)

OECD (2009). Creating effective teaching and learning environments first results from TALIS. https://www.oecd.org/edu/school/43023606.pdf adresinden erişildi. (ET:08.09.2016)

Oliva, A. D., Pozo, R. M. & Franco, E. P. (2016). Teaching competences necessary for developing key competences of primary education students in Spain: teacher assessments. Teacher Development, 20(1), 123-145.

Organisation for Economic Co-Operation and Development (2013). How is pedagogical knowledge codified in the teaching profession? A critical review of selected competence frameworks for teachers and other professions. http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=EDU/CERI/CD/RD(2013)6&docLanguage=En adresinden erişildi. (ET:08.09.2016)

Robson, C. (2015). Bilimsel araştırma yöntemleri gerçek dünya araştırması (Ş. Çınkır & N. Demirkasımoğlu, Çev. Ed.). Ankara: Anı Yayıncılık.

Skulmoski, G. J., Hartman, F. T. & Krahn, J. (2007). The delphi method for graduate research. Journal of Information Technology Education, 6, 1-21.

Şahin, A. E. (2001). Eğitim araştırmalarında delphi tekniği ve kullanımı. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 20, 215-220.

Şenel, S. (2015). Görme engelli öğrencilerin üniversite giriş sınavı deneyimleri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Araştırmaları Dergisi, 1(1), 1-17.

Türk Eğitim Derneği (2009). Öğretmen yeterlikleri. http://portal.ted.org.tr/ yayinlar/Ogretmen_Yeterlik_Kitap.pdf adresinden erişildi. (ET:06.02.2016)

Vernon, W. (2009). The delphi technique: a review. International Journal of Therapy and Rehabilitation, 16(2), 69-76.